

•

SZOMSZÉDOK

Egyfelvonásos

Írta: James SAUNDERS

Fordította: ARDÓ Mária

•

•

Szereplők:

FÉRFI
NŐ

Játszódik napjainkban

•

Szoba. Egy fiatal nő könyvet olvas. Kis idő múlva kopogtatás az ajtón. A nő felnéz. Rövid várakozás után megszólal.

NŐ Tessék.

Az ajtó kinyílik, fiatal férfi lép be. Egy néger. Megáll a szobába lépve, keze a kilincsen.

FÉRFI Jó estét.

NŐ Jó estét. (A férfit meglátva felállt.)

FÉRFI Ne álljon fel.

NŐ Már felálltam.

FÉRFI No jó, hát akkor üljön le!

Nevet. Részben azért, hogy palástolja zavarát, mert idegességében ezt a mondatot olyan energikusan mondta, mint egy parancsot. A nő azonban állva marad, mire ő ismét nevetgélni kezd.

FÉRFI Zavarom? Ugy értem, félbeszakítottam valamiben?

NŐ Nem, éppen kávét akartam inni...

FÉRFI Úgy látom olvasott...

NŐ Nem... nem. Nincs semmi baj...

A férfi szemmel láthatóan eltöpreng ezen egy pillanatig.

FÉRFI Hm... (Háttal az ajtónak becsukja, keze a kilincsen marad, amíg az ajtó bezárul.) Hát akkor bejövök. (Kis szünet.) Üljön le kérem, üljön le!

A nő leül, még nem érzi szükségesnek, hogy bármit is kérdezzen. A férfi egy percig még az ajtónál áll.

FÉRFI Bocsánat, valóban azt akarja, hogy becsukjam az ajtót? Biztos, hogy csukva volt, mielőtt bejöttem?

NŐ Csukva volt.

FÉRFI Szóval mielőtt jöttem úgy volt... Hm.

A nő bágyadtan mosolyog.

FÉRFI Csak mert vannak olyanok, akik szeretik nyitva hagyni az ajtót. Mondja, ismer maga engem?

NŐ (mosolyog) Hát persze, hogy ismerem...

FÉRFI Negyedik emelet. Már csodáltam is...

NŐ Régóta biccentünk egymásnak a lépcsőn...

FÉRFI Persze, persze. Csak tudja, eszembe jutott, az emberek különféleképpen ítélik meg, hogy ez eléggé közeli-e, mint ismeretség...

NŐ Közös lépcsőház... az elég közeli...

FÉRFI Hogy érti? Hát persze, elég közeli...

NŐ Tudom ám, hogy most mire gondol...

FÉRFI Tudja? (Kis csend.) Szeretné tudni, hogy mit keresek itt? Hát az a helyzet, hogy szeretnék megtanácskozni valamit magával.

NŐ Megtanácskozni?

FÉRFI Igen. A tanácsát szeretném kérni... egy ügyben.

NŐ Értem. Örülnék, ha segíthetnék valamiben.

FÉRFI (morogva rágja a szája szélét).

NŐ Csak attól félek, hogy én olyan keveset tudok... Ugy értem, nem vagyok valami jól értesült. (Kis csend.) Nem ülne le?

FÉRFI (rögtön) Köszönöm. Nagyon kedves... már vártam, mikor fogja mondani. (Már leült és nevet.) Látom, hogy van egy hintaszéke is...

NŐ Igen, van.

FÉRFI Azt gondoltam, hogy a hintaszékek olyan ódivatúak, de ez egy új darab, nem?

NŐ Nemrég vettem. Ilyet most is csinálnak. Ugy értem vannak egészen új darabok is.

FÉRFI Új hintaszékek? Ez nagyszerű. A napokban feltétlenül be kell szereznem egy ilyen most készült darabot. Hol vette?

NŐ Mindenütt kapható.

FÉRFI De ezt, ezt ami itt áll, hol vette? Hol?

NŐ Healsnél. A Tottenham Court Roadon.

FÉRFI Ilyen messzire ment egy székért?...

NŐ Általában nagy a választék náluk.

FÉRFI (rágja a szája szélét) Hm. O.K. Majd elmegyek ehhez a Healshez és szerezek egy ilyen hintaszéket.

NŐ Valószínűleg nem fog egy éppen ilyet kapni.

FÉRFI Ugy gondolja, hogy fenntartják bizonyos vevőknek?

NŐ Nem, hanem azóta kicserélődött a készletük.

FÉRFI Hm. (Kis csend.) Node bárhol megpróbálhatom. Nem dobhatnak ki azért, mert érdeklődöm? Vagy igen?

(Szünet.)

NŐ Ez az, amit kérdezni akart?...

FÉRFI Hát ez nem lehet. Azaz, nekem fogalmam sem volt, hogy magának van hintaszéke, amíg be nem jöttem. Először vagyok a szobájában. Az ajtaja megcsukva van... nem? (Kis csend.) Nézze, nem szeretnék egy vadidegen nyakára mászni és mindjárt avval kezdeni, mit tanácsol ilyen vagy olyan ügyben.

NŐ Nem vagyok vadidegen.

FÉRFI Ugyan, hiszen még a nevemet sem tudja...

NŐ Akárhogy is, már mondtam, szívesen segítek, ha tudok.

FÉRFI Persze, csak hogy gondoljon az én szempontomra! Az előbb nem magáról beszéltem, hanem magamról.

NŐ Én nem látok semmi szörnyűt abban, hogy valaki tanácsot kér tőlem. Nem olyan nagy ügy, akár idegenről van szó, akár nem.

FÉRFI Nem, maga nem lát ebben semmit. De, mint mondtam, itt rólam van szó. Én vagyok az, akire gondolnom kell, nem maga. Tudja, hogy én itt lakom? (Az én-nél magára mutat.)

NŐ (nevetve) Tulságosan komolyan veszi a dolgokat.

FÉRFI Nézze, ilyesmiben nincsenek szabályok. Számomra nincsenek. Egyszerűen meg kell hallanom, hogy nem voltam-e hamis...

NŐ Hamis?...

FÉRFI Nem hamis-e az a mód, ahogyan viselkedem. Mivel, hogy nincsenek szabályok, érti?

NŐ (kis csend) Nem vagyok biztos benne, hogy tudom miről beszélünk...

FÉRFI Az Isten... Bocsánat, zavarja magát a káromkodás?

NŐ Áh, éppen hogy...

FÉRFI Éppen hogy igen?

NŐ Nem, nem.

FÉRFI Szeretnék leszokni a káromkodásról, bárhogya is. Ez már unalmas így. Csak azért van, mert egyedül vagyok folyton. Egész idő alatt káromkodom, olyan magától jön. Ha az ember egyedül van a szobában. Nem gondolja? Tudja, mit csináltam egyszer? Kölcsönöztem egy magnót és felvettem vele egy estét a szobában. Egy egész estét és aztán visszajátszottam. Az ember elfeledkezik róla egy idő után, teljesen elfelejti. Tudja, a szalag tele volt átkozódással... Vagy hogy is mondjam. Surrogás, csattanás, koppanás, az isten, csend, az anyádat, surrogás, koppanás, atyaisten - valóban muris volt.

NŐ Azt hiszem, ha nincs ott senki, akihez szólni lehetne, ez természetes.

FÉRFI Aha. Értem. Na, ez aztán jó. (Nevet.) Hisz Jézus Krisztusban?

NŐ Öööm...

FÉRFI Na, hagyjuk. (Kis szünet.) Egészen kihűlt a kávéja közben.

NŐ O, bocsánat, nem kér maga is egy kicsit?

FÉRFI Ne törődjön velem, csak igya meg!

NŐ De tényleg... nem kér egy csésze kávé?

FÉRFI Van még egy csésze?

NŐ Mindjárt hozok.

Felkel, kimegy. A férfi ülve marad, lefelé bámul, gondolataiba mélyedve. Csendben figyel, nézi a nőt, amint ismét leül és leteszi az asztalra a csészt meg a tányért. Ki akar tölteni még egy csészével, de a kanna csaknem üres.

FÉRFI Mondtam, hogy ne zavartassa magát...

NŐ Egy perc alatt csinállok ujat. (Felkel.)

FÉRFI Mennyi bajt okozok magának...

NŐ (az ingerültség határán) Nincs semmi baj. (Felemeli a kávékannát.) Nem bánja, ha nesz-kávé lesz, ugye?

FÉRFI Van másféle is?

A nő kissé elmosolyodik és kimegy. A férfi ismét meditálni kezd, majd egy pillanat múlva rátekint a hintaszékre, megérinti és hintáztatja egy kicsit. Két tenyerét gyengéden az ülókére teszi és úgy hintáztatja. Egy pillanat múlva felgyengednek. Viselkedésén látszik, hogy mozdulatai közben minduntalan újabb gondolatok jutnak eszébe, ugyanez érződik a beszédén is. Ugy tűnik, mintha egy gondolatra várna ami majd lökést ad a következő cselekvéshez. Áll, lefelé néz a hintaszékbe, rágja a szája szélét. A nő kint vízzel tölti meg a kannát és odateszi a gázra. Csak a zaj hallatszik be. Mikor visszatér, a férfi még mindig ugyanott áll és nem néz fel.

NŐ Nem szeretné kipróbálni?

FÉRFI Ez a magáé.

NŐ Nem fogja eltörni, nem igaz?

FÉRFI Arra kér, hogy üljek bele?

NŐ Az isten szerelmére, igen.

A férfi bólint és beleül. Ünnepestes arccal medítál, a nő leül előbbi helyére.

NŐ Elég kényelmesnek találja?

FÉRFI Hm... (Hirtelen felnéz, hogy elkapja a nő előbbi pillantását.) Megmondom, hogy most mire gondolt.

NŐ Mondja!

FÉRFI Arra gondol, úgy nézek ki, mint egy nyári mikulás. Egy nyári mikulás a karosszékben.

NŐ Nem értem.

FÉRFI Hagyjuk. (Kis szünet.) Igen, nagyon csinos szék. Állandóan ebben ül?

NŐ Ha a szobában vagyok, akkor. Estétként.

FÉRFI És ki szokott azokon ülni?

(Egész rövid szünet.)

NŐ A barátaim. Azok, akik éppen betoppannak, mint maga.

FÉRFI Csakhogy én a hintaszékben ülök. (Kis csend.) Azt akartam mondani, amikor elkáromkodtam magam...

NŐ Nos...

FÉRFI Amit mondtam is, hogy a fülemmel kell rájönnöm, nem játszom-e hamisan.

NŐ Játszik, mit?

FÉRFI Mindent. Mint most is. Amikor úgy vettem észre, hogy rossz nyomon vagyok, rögtön visszaléptem és ujrakezdem. Érti?

NŐ Nem egészen. (Mosolyog.)

FÉRFI Éppen úgy, ahogy most. Azt gondoltam, mikor magához beléptem, azt kéne mondani, hogy tanácsot szeretnék kérni.

NŐ Ez nem igaz?

FÉRFI De igaz. De nem szükséges mindent kifecsegni, csak azért mert igaz. Vannak, amiket későbbre tartogat az ember, vannak amiket nem is említ soha.

NŐ Na igen, de...

A férfi vár, de a nő nem folytatja.

FÉRFI Különösen egy idegennek nem.

NŐ (némi mulatva a dolgon) Maga meglehetősen nehezen kommunikál...

FÉRFI Kommunikál...?

NŐ Nehezen tud szót érteni az emberekkel.

FÉRFI Az istenért, minek áltassuk magunkat!

NŐ Ugy értem, olyan amikor megszólal, mintha...

FÉRFI Mit gondol, nekem épp olyan könnyű magához beszélni, mint magának üldögelni és könyvet olvasni...

NŐ Persze, némi erőfeszítésre szükség van.

FÉRFI Na, hát ezt akarom mondani. (Kis csend.) Látja a tenyeremet? Izzad.

Látja, ha könyvet olvasok, nem izzad. Nem fogom magát arra kérni, hogy hallgassa, hogy ver a szívem, de ha megtenné, észrevenné, hogy milyen

(Férfi) nagyon ver. Bumpti bum, mint valami gőzgép. Hogy az isten... hiszen odáig hallhatja.

NŐ Miért?

FÉRFI Mert így ver, mindig.

NŐ Több emberrel kéne találkoznia.

FÉRFI Még többet izzadnék.

A nő szemébe néz. Az palástolni igyekező növekvő zavarát, átnyul az asztalon, felveszi a könyvet, mely nyitva hever.

FÉRFI Folytatni szeretné az olvasást?

NŐ Nem, dehogy...

FÉRFI Azt hittem ez gyengéd figyelmesztetés volt.

NŐ Még nem ivott kávét.

FÉRFI Hm. (Rágja a szája szélét.)

NŐ Ha azt akarom, hogy meajen, majd szólok.

FÉRFI Majd szól. (Kis csend.) Akkor miért vette fel a könyvet?

NŐ Nem tudom miért vettem fel ezt a buta könyvet.

FÉRFI (rágja a szája szélét).

NŐ Maga semmit sem tesz úgy, ösztönszerűen?

FÉRFI De, persze. Sok dolgot teszek ösztönszerűen. De csak akkor, ha úgy látom, hogy valami értelme van.

NŐ Ez ellentmondásnak tűnik.

FÉRFI Hm.

NŐ (némi dühösen) Hát nem? Hogy tehet valamit ösztönösen, ha előbb fontolóra veszi.

FÉRFI Nem értem.

NŐ Nem baj.

FÉRFI Azt hiszem, ösztönzés mindig van a dolgok mögött. Ha a mélyükre nézünk. Az üres levegőből nem jön semmi... semmi gondolat. Valami készíti az embert, hogy ezt vagy azt tegye és aztán az ember meggondolja, hogy van-e valami értelme, vagy sem. (Kis csend.) Így van?

NŐ (feltekint, ránéz és tagadólag int a fejével).

FÉRFI A kanna azt hiszem már forr.

NŐ Fűtyül, amikor forr.

(Szünet.)

FÉRFI Azt kellett volna mondanom, hogy csak egy hallóra ugrottam be magához. Akkor nem pocsékolta volna az idejét avval, hogy kitalálja, mit akarok kérdezni. És nem bosszankodott volna...

NŐ Nem bosszankodom. (Kis szünet.) Rendben van, ha magának így jobban tetszik, ezt a módot választotta ahhoz, hogy beugorjon egy hallóra.

FÉRFI Így van...

(Hosszu szünet.)

NŐ Nem kér egy cigarettát?

FÉRFI Köszönöm, kérek.

NŐ Van itt az asztalon, nem nyujtaná ide?

FÉRFI (felveszi a cigarettacsomagot és odakinálja. A nő kivesz egyet, aztán leteszi a csomagot és a zsebében gyufát keres.)

Kell itt lenni valamilyen gyufának. (Megtalálja, meggyújtja a nő cigarettáját és a magáét. Szünet, A kanna fűtyül.)

NŐ Ez a kanna...

Felkel és kimegy. A férfi kifujja a füstöt, gondolkozik, odébbtolja és felveszi a nő könyvét, megnézi a címet, becsukja. Majd hirtelen felkel, ismét megáll, gondolkodik. Felemeli és visszateszi a könyvet. Megint töpreng. Kimegy a konyha irányába, ahol a nő a kávéét készíti. Egy pillanatra megáll, kinyitja száját, de nem szólal meg, kicsit gondolkodik és visszafordul a szobába. Ha magában van - és néha társaságban is - úgy viselkedik, mint aki csak saját magára hagyatkozik. Mindenüvé magával viszi és széthinti a csendet maga körül. Azokhoz a furcsa tengeri lényekhez hasonlít, amelyek szeretnének lehorgonyozni, de önálló mozgásra képtelenek, csak a környező hullámok mozditják őket. Ha hullámok nincsenek, alig változtatnak helyet. Ám a tengeri lényekkel szemben a férfi tudja, hova akar elérni és tudatában van önmagának. Sőt, ha külső erő nem hat rá, ez a tudat még erősebb. Ilyenkor néhány mechanikus gesztust tesz, esetleg a szája mozog, ami egyaránt kifejezi mozdulatlanságát és azt, hogy úgy veszi önmagát tudomásul, mint egy tárgyat. Most a lemezjátszóhoz lép. Leveszi a fedelét, bekapcsolja, kikapcsolja, lezárja és nézegeti a lemezek címét. A nő visszajön a kávéval. A férfi áll és nézi, amint leteszi a kisasztalra és önt neki egy csészével.

NŐ Tessék, jöjjön...

FÉRFI (odamegy, leül) Iigen... vehetek cukrot?

NŐ Persze, természetes.

FÉRFI (cukrot tesz a kávéba) Na ja, vannak olyanok, akik azt szeretik, ha nyitva hagyom az ajtót. Például Hátsó Indiában senki sem szokta bevágni az ajtót. Éppen ezért nem szeretik őket, mikor átjönnek Angliába. Itt ezt úgy veszik, mint valami pimaszságot.

NŐ Mint mit?

FÉRFI Pimaszságot. Csak úgy bebámulni mások szobájába, ezt itt nem szeretik.

NŐ Gondolja?

FÉRFI Meg tudom érteni. Az az öreg hölgy például a második emeleten mindig nyitva hagyja az ajtaját. Észrevette?

NŐ Mrs. Watson.

FÉRFI Egészen a lépcsőház sarkáig lehet érezni a főztje szagát. Azt hiszem, öreg csontokat főz a kutyájának.

NŐ Valószínűleg nagyon szerencsétlen szegény.

FÉRFI Biztos. Tele van limlommal a szobája, mintha csupa pókháló lenne az egész. Tudja mire gondolok?... Benézett már abba a szobába?

NŐ Nem.

FÉRFI Eszébe ne jusson ezek után...

NŐ Nem, de csak azért nem...

FÉRFI Nem tudom mire vár az öreg hölgy. Azt szeretné ha valaki csak úgy benyitna a szobába, mert az ajtó nyitva van? Soha senki sem fog bemenni.

NŐ Biztos, hogy nagyon egyedül lehet. Már gondoltam is, hogy beszólok hozzá.

FÉRFI Hogyan? Öreg csontokat akar adni neki kifőzni?

NŐ Nem, csak azt hittem... tenni kéne valamit.

FÉRFI Nyugodtan bezárhatná az ajtaját, úgy mint más. Csak tartsa meg az öreg csontok szagát magának. Legyen velük egyedül, egészen egyedül.

NŐ (kicsit morcosan) Az embernek muszáj sajnálni az ilyen öregeket, muszáj...

FÉRFI Na hát, ez az. Miért okoz az ilyen kényelmetlen érzést másnak, mikor önmaga semmit sem tesz, hogy ne legyen kellemetlen.

NŐ Mit vár maga tőle, mit csináljon?

FÉRFI Csukja be az ajtaját.

NŐ És haljon meg, gondolom.

FÉRFI Természetesen. Akkor nem kéne kettesével vennem a lépcsőket, hogy tullegyek a szobáján.

NŐ Mit tenne az ő helyében?

FÉRFI Honnan tudjam, mit tennék? Nem okoznék kényelmetlenséget az embereknek, csak hogy nekik is jusson valami a rosszból.

NŐ Bizonyos, hogy nem azért teszi.

FÉRFI Ha kéne nekem valami, oda mennék és elvenném...

NŐ És ha nem állna módjában?

FÉRFI Akkor is csukva tartanám az ajtóm.

Szünet. A nő cigarettájának hamuját veri le, a férfi mozdulatlanul ül.

NŐ Ugy érzem szörnyű, ami az öreg nőekkel Londonban történik. Egész életükben dolgoztak és gyerekeket neveltek. A férjük meghal, a gyerekeik elhagyják az otthont, megházasodnak és elköltöznek... Senki sem törődik velük... Azt hiszem, szegényeknek könnyebbség volna meghalni akkor, amikor elvesztik a helyüket a társadalomban... Mikor már nincs munkájuk. Azt gondolom, ez iszonyu.

FÉRFI Persze.

NŐ Mégis megérdemelnének legalább valamit. Nem kérnek sokat.

FÉRFI Semmit sem kérnek. Csak kiengedik a lépcsőházba a főztjük szagát.

NŐ Mit vár maga mégis? Az öregek ilyenek. Az egyetlen ami megmaradt nekik, a függetlenségük. Nem kívánhatja tőlük, hogy sorba álljanak segélyért.
(Kis szünet.)

FÉRFI Hát ez az. Az ajtót meg nyitva hagyja.

Szünet. A nő szemmel láthatóan levert.

FÉRFI Hát igen, London körül van véve nyomorfüggönnyel. Csupa olyan ember, aki nem tudja mit akar, nem tudja mit kezdjen magával... Érti mire gondolok?

A nő felveszi a cigarettacsikket és ismét szivni kezdi.

FÉRFI Maga aztán igazán végig élvezte ezt a cigarettát.

A nő hallgat.

FÉRFI Mármint úgy értem kívárja, hogy mi következik az elszívott cigaretta után.

A férfi mindezt humor nélkül mondta. A nő ránéz és egy kicsit elmosolyodik.

FÉRFI Nézze én tudom mi ez. Nekem is szokásom nyitva hagyni az ajtót. Nem azért, mert csontokat főzök ki: csak éppen nyitva hagyom. Valahogy megszoktam. Azért, hogy egy kicsit huzat legyen. Csak gyerekek szoktak bejönni, pusztán azért, mert nyitva van az ajtó.

(Kis szünet.)

NŐ Kér még kávé?

FÉRFI Köszönöm.

A nő megtölti a csészéjét.

FÉRFI Becsuktam a könyvét.

NŐ Hogyan?

FÉRFI Véletlenül ellapoztam, amikor felvettem, hogy belenéznek.

NŐ Nem baj.

FÉRFI Meg fogja találni, ahol tartott?

NŐ Holt biztos.

FÉRFI Jó könyv?

NŐ Nem nagyon, de leköti az embert.

FÉRFI Valami időtöltés...

NŐ Talán inkább pihenés, azt hiszem.

FÉRFI Kikapcsolódás...

NŐ Nem azért olvasok, csak egyszerűen szeretek olvasni.

FÉRFI Arra gondoltam, ez is a menekülés egy fajtája.

NŐ Nincs mitől menekülnöm.

(Kis csend.)

NŐ Maga nem szokott olvasni?

A férfi lassan nemet int.

NŐ Miért nem?

FÉRFI Minek ehhez ok? (Iszik, a nő keresztül néz rajta.)

NŐ Most is éppen fülel...

FÉRFI Bocsánat, nem értem...

NŐ Arra gondolok, hogy maga...

FÉRFI Hm. (A szája szélét rágja.)

NŐ Semmi, semmi, bocsánat.

FÉRFI Kérem.

NŐ Maga Nyugat-Indiából való?

FÉRFI Tudomásom szerint nem.

NŐ Csak azért, mert az előbb azt mondta...

FÉRFI Az is lehet. Azaz: ez nem kizárt.

NŐ De maga... maga Angliában született?...

FÉRFI Na persze. Épp úgy mint maga, gondolom. Tudja ez, hogy az őseim honnan származtak, nem nagyon érdekel. A családfámat még nem derítettem ki.

NŐ Persze, értem.

FÉRFI Az anyám angol volt.

NŐ Angol?

FÉRFI Épp úgy, mint én.

(Másodpercnyi csend.)

NŐ És az apja?

FÉRFI Az apám törvénytelen származású, de ő is angol. (Kis csend.) Hát, nekem ezt mondták. Na és maga? (Ismét kis szünet.) Nem kínálna meg egy kis kétszersülttel?

NŐ Ó, bocsásson meg...

FÉRFI Nem kell bocsánatot kérnie semmiért, egyszerűen szeretem a kétszersültet.

NŐ Kérem, vegyen...

FÉRFI Vehetek egyet?

NŐ Már mondtam, hogy vegyen.

A férfi bólint, felemeli a kétszersültes dobozt és a nőnek kínálja. A nő nemet int, a férfi maga mellé helyezi a dobozt és kivesz egy darabot.

FÉRFI Kétszersült-tartó. (Kis szünet.) Ez a másik dolog, amit feltétlenül be kell szereznem. Gyermekkoromban, mikor a többi gyerek meghívott és elmentem hozzájuk, ott állt a tálalón egy ilyen tartó. Ezüst színű mogyorók voltak rajta körös-körül. Az ilyen tárgyak az arisztokrácia sorába emelték őket.

NŐ Ez Londonban volt?

FÉRFI Birminghamban.

NŐ Különös, eddig úgy tűnt, hogy amerikai kiejtéssel beszél.

FÉRFI Persze.

NŐ Élt Amerikában egy ideig?

FÉRFI Nem, ezt csak úgy felszedtem. Nem nehéz.

NŐ Ugy érti, valamilyen céllal szedte fel?

FÉRFI Természetesen. Mint ahogy maga is valamilyen céllal szerezte be a kétszersült-tartót.

(Kis csend.)

NŐ Azért vettem, mert szükségem volt rá.

FÉRFI Persze. De nem arra, hogy kétszersültet tegyen bele. Kétszersültet bármiben lehet tartani. Magának kellett, hogy ez egy kétszersült-tartó.

NŐ De mi szüksége lehet valakinek amerikai kiejtésre?

FÉRFI Miért van szüksége bárkinek bármire? Ez ugyebár egy borító. Arra való, hogy beletegyenek valamit. Olyan mint egy második bőr.

NŐ Vagy mint egy maszk.

FÉRFI Igen. Ha benne vagyunk, ha rajtuk a maszk, akkor minden O.K. Elrejtőztünk, szabadok vagyunk, nem lehet megfogni bennünket.

NŐ De mi lesz azzal a valódi lényel, aki belül van?

FÉRFI Bocsnat, nem értem, mit mond.

Mivel a nő láthatóan meg akarja ismételni a kérdést, folytatja.

FÉRFI Szeretné tudni, miért szeretem a kétszersültet?

NŐ (bólint).

FÉRFI A pajtásaimmal délben együtt mentünk haza és szeretnénk volna, ha a márnánk ad egy hatost, hogy vehessünk valamit. Egy hatosért egy font kétszersültet lehetett kapni. Töröttet persze. Ugy hogy ez volt a mi kedvenc csemegénk.

NŐ Egy font kétszersült...?

FÉRFI Bizony. Megmondjam, mit csináltunk azzal a törmeléssel, ami morzsa formájában a csomag alján maradt? Beleszórtuk egy tányérba, összekevertük lekvárral és úgy ettük. (Kis csend.) Nem akar megkínálni még egy kétszersülttel?

Szünet. A nő nevet.

FÉRFI Valami furcsát mondtam?

NŐ Mit csinál, ha nemet mondok?

FÉRFI Nemet mond?

NŐ A kétszersültre.

FÉRFI (egy pillanatig tünődik, nézi a nőt, mint mindig, most is igen komoly képpel) Nem akar megkínálni még egy kétszersülttel?

NŐ Nem.

FÉRFI O.K.

A nő szemöldökét felhuzza, némileg mulat a dolgon. A férfi egyre nézi, meredten.

FÉRFI Nem akar megkínálni még egy kétszersülttel?

Szünet. A férfi tünődve nézegeti a nőt, ő megvonja a vállát, félrehuzott szájjal mosolyog.

NŐ Tessék!

FÉRFI Hát akkor, mondja!

NŐ Már mondtam... Tessék, vegyen belőle!

FÉRFI Köszönöm.

Kivesz egyet. Most már a nő sem találja olyan mulatságosnak a helyzetet. A férfi rágcsál és tünődik, a nő nézi.

FÉRFI (hirtelen félkapja a fejét) Ugy vettem észre, magának nincs Scarlattija.

NŐ Hm?

FÉRFI Megnéztem a lemezeit. Szereti a klasszikusokat?

NŐ Ó, néha teszem csak fel őket, nem sokat, csak egy párat.

FÉRFI Már hallottam néha.

NŐ Ó, bocsánat, ha...

FÉRFI Már megint bocsánatot kér...

NŐ Csak mert remélem, hogy nem zavarja.

FÉRFI Miért zavarna?

NŐ Nem hiszem, hogy túl hangos lenne, mikor játszom.

FÉRFI Nem úgy gondoltam. Csak a Brahms szokott egészen behatolni a szobába.

Ennek a Brahmsnak átható ereje van: keresztültör a padlón is.

NŐ Elnézé...

FÉRFI Nem zavar engem, egyáltalán. De úgy láttam, Scarlattija nincs.

NŐ Nincs. Szereti Scarlattit?

FÉRFI Tőlem szólhat, vagy elhallgathat, mindegy. És magának?

NŐ Én, izé, szeretem.

FÉRFI Nekem van egy Scarlatti lemezem. Mindjárt lehozom.

Már ki is ment mielőtt a nő megszólalhatott volna. A nő magára maradvára ráeszmél, hogy olyasmibe kerül bele, amit, ha választási lehetősége van, bizonyára elkerül. Gondolkodása természetesen nem korlátolt, érzülete liberális; gyűlöletes számára az olyan helyzet, melyben valakinek az érzéseit megsértheti és nem akar fölényeskedni senkivel. Még akkor sem, ha csak így szabadulhatna meg tőle. A férfi tehát kényelmetlen helyzetbe hozta, de nem tudja elszánni magát, amíg nem ismeri ki magát rajta és nem tudja, becsületes-e, vagy sem. Ezen kívül, ami még fontosabb, a nő nem az a fajta, aki magát magányosnak minősíti. Eljutott addig, hogy az egyedüllétet válassza és szereti is azt. Nem nagyon örül egy olyan feltételezés lehetőségének, amire egy ilyen ismeretség okot adhat. Mármint annak, hogy kap a férfikapcsolatokon és szalmaszálként ragaszkodik hozzájuk. Ezt ugyanis hazugságnak érzi. Összehuzott szemöldökkel feláll, ujjait tördeli, ráteszi a kétszersült-tartóra a fedelet, ránéz az órájára. Elhatározza, hogy állva marad. A férfi visszatér a lemezzel. Mutatja a fedelét.

FÉRFI Üljön le kérem.

NŐ (leül).

FÉRFI Tegye fel?

NŐ Hááát...

FÉRFI Tegye fel, ha szereti. Ez a maga lemezjátszója.

NŐ Nem, nem. Tessék, csak tegye fel.

FÉRFI (bólint, a lemezjátszóhoz megy és felteszi).

NŐ Persze, persze, már hallottam. Ugye szokta játszani?

FÉRFI (egy pillanatig a lemezjátszó felé fordulva áll, gondolkodik, majd megfordul) Igen, sokszor játszom. Az én lemezem.

NŐ Az egyetlen lemeze?

FÉRFI Ühüm. (Beállítja a hangot.) Nem tudom biztosan, hogy az enyém-e. Ha igen, hát csak úgy, alkalmilag.

NŐ Hogyhogy?

FÉRFI Épp úgy, ahogy a lakás. Ez a garszón a teakonyhával. Mondja, nem találja, izé, groteszknek, hogy nekem lakásom van ebben a házban? Ebben a kerületben?

NŐ De miért?

FÉRFI És hogy itt Scarlattit játszom. Meg egyáltalán. Hogy hogyan, megmondhatom. A lakás egy barátomé, mondjuk inkább egy üzletbarátomé.

NŐ Ismerem, néha szoktam látni a lépcsőn. Már gondoltam is, mi történhetett vele.

FÉRFI Mi történt? Külföldre ment egy évre, így a lakást albérletbe adta nekem. Azt hiszem elég furá, nem gondolja, elment Dél-Afrikába egy évre és csak úgy kiadta a lakását... nekem.

NŐ Ugy érti, maga kérte, hogy adja ki...

FÉRFI Ez is olyan ösztönszerű dolog volt. Jó humorérzéke van a fiúnak. (De neki nincsen, éppen ezért nevet.) A lemezt meg itthagyta.

NŐ Csak egyet?

FÉRFI Igen. Ezek után mit tehetek? Felteszem és néha hallgatom. (Szünet.) Mondja, maga látta már a háziurat?

NŐ Igen, egyszer, amikor beköltöztünk.

FÉRFI Beköltöztek?

(Pillanatnyi szünet.)

NŐ Akkor férjnél voltam.

FÉRFI Hm.

NŐ Nagyon rendesnek látszik.

FÉRFI A háziur?

NŐ Igen.

FÉRFI Persze. Mind azok. (Kis szünet.) Majd nemsokára eljön, hogy megnézze egy kicsit a tulajdonát és felfedezi, hogy kiadták albérletbe. Azt mondja: "Mit csinál maga itt?" És én azt válaszolom: "Én vagyok az albérlő, rendben van?" Mire ő elküld engem a pokolba és én odamegyek. Valószínűleg.

NŐ Miért tenné?

FÉRFI Hm. (Szünet.) Szereti a zenét?

NŐ Igen.

FÉRFI Nem kell elviselnie. Kikapcsolhatom, ha kívánja.

NŐ Nem, nem. Kérem hagyja.

(Kis szünet.)

FÉRFI Szóval lehallatszik, ha játszom.

NŐ Igen, de nem baj.

FÉRFI Nem kértem bocsánatot. (Egy percig gondolkodik.) Mit gondolt, amikor hallotta?

NŐ A zenéről... mit gondoltam?

FÉRFI Nem. Ugy értem, hogy amikor ide, a szobájába kéretlenül betört a zene, maga tudta, hogy a fal másik oldalán van valaki, aki mindennek az oka.

NŐ Nem tudtam, hogy maga az. Nem tudtam, hogy magával van kapcsolatban.

FÉRFI Ez érthetetlen.

NŐ Ez egyszerűen zene volt.

FÉRFI Nem érezte, hogy ez sérti magát?

NŐ Persze, hogy nem. Miért, maga azt érezte, amikor Brahmsot hallotta?

FÉRFI Ki vagyok én, hogy sértve érezzem magam? (Szünet.) Vár valakit ma este?

(Kis kitérőre alkalmas szünet.)

NŐ Igen, ez a helyzet, hogy valaki kilátásban van, jönni fog... később. (Az órájára néz.)

FÉRFI Hm. (Leállítja a zenét.)

NŐ Mit kívánt tőlem kérdezni?

FÉRFI (ránéz).

NŐ Azt mondta, tanácsot szeretne kérni.

FÉRFI Ilyen... de... ha felhívna azt a valakit és megmondaná neki, hogy ne jöjjön ma este... akkor esetleg maga... javasolhatná, hogy lefekszik velem...

(Hosszu szünet.)

NŐ Legyen szives, menjen el!

FÉRFI Arra kér, hogy menjek?

NŐ Azt mondtam, menjen!

(Szünet. A férfi bólint.)

FÉRFI O.K. (Mégfordul és indul.) Persze, én szíves vagyok.

(Kinyitja az ajtót.)

NŐ Hogyan merészel... hogyan merészel...

A férfi megáll az ajtóban és visszanéz rá.

NŐ Menjen, kérem, menjen!

A férfi kimegy, az ajtót halkán beteszi. A nő egy percig mereven áll, aztán a kezébe temeti az arcát és mélyet lélegzik. Amíg így áll kopognak az ajtón. Egy-két lépést tesz hátrafelé és az ajtóra mered. A kopogás ismétlődik. Szünet.

NŐ Ki az?

FÉRFI (a csukott ajtó mögül) Megkaphatnám a lemezemet? A lemezemet!

Kis szünet. A nő ajtót nyit, a férfi belép.

FÉRFI Itt felejtettem a lemezt. A Scarlattit.

A nő bólint. A férfi a lemezjátszóhoz megy, leveszi a lemezt, egy pillanatra még az ajtóban időzik, majd ismét kimegy, halkán betéve az ajtót. A nő ezek után egy pillanatig mozdulatlan marad, majd sirni kezd. Sirva megy a hinta-

székhez, beleül, úgy sir, mint akit valami enyhe ütés ért. Fokozatosan elcsitul, kezét még egyre az arcán tartja, szipog és csuklik, mint egy gyerek. Lentről felhallatszik a Scarlatti, bizonyára túl hangos a lemezjátszó. A szipogással egy pillanatra felhagy, mozdulatlanul ül a székben, arca rejtélyes kifejezésű. Ismét rákezd a vállát rándító sirásra, de amikor felemeli az arcát, látni, hogy nevet, sőt vihog. Viselkedésében nincs semmi önkontroll. Felkel, még mindig vihog, a kávésholmit a tálcára teszi, kiviszi a konyhába, leteszi és hozzákezd a moegatáshoz. Ezalatt a zene fönny egy időre folytatódik, majd hirtelen abbamarad. Éppigy a konyhai lárma, a nő hallgatja a fentről jövő hangokat. A nő a konyhaajtóban áll, kezében a konyharuha, figyel, nézi a másik ajtót. Azon ismét kopogás. Szemöldökét felhuzza, az arckifejezése most cinikus és vár. Ismét kopogás. Vár egy percig, majd egyenesen a konyhába megy. Hosszabb szünet, ismét kopogás. Szünet, a nő a szobába megy, egyáltalán nem sietősen, körülnéz és a könyvvel a kezében a hintaszékbe ül. Rágyujt és látszatra olvas. Megint kopognak. Kis szünet. A nő felnéz.

NŐ Tessék.

FÉRFI (kinyitja az ajtót, megáll, mint a kezdő jelenetnél, keze a kilincsen).

NŐ Kérem, tegye be az ajtót.

FÉRFI Mit kíván, hova lépjek? Az ajtón belülre, vagy kívülre?

NŐ Kértem, hogy jöjjön be.

FÉRFI (beteszi az ajtót, éppigy, mint amikor először belépett).

NŐ Mit akar?

FÉRFI Mit akar?

NŐ Maga kopogott...

FÉRFI. Maga mondta, hogy jöjjen be... Tudta, hogy én vagyok kint. Most bejöttem.

NŐ Nem szeretem, ha valaki álló este az ajtómon kopog, ennyi az egész. Ha még van valami mondanivalója, mondja, ha nem, elmehet. (Szünet.) Mit akar?

FÉRFI Nem kell annyira megijednie tőlem, ezt tudja.

NŐ Ne nevetesse ki magát. Nem félek magától: meg tudom védeni magam.

FÉRFI Az biztos. A maga színe rendben van.

NŐ Csak azt akartam mondani, ha bármi közlendője van, mondja! Pakolja ki az összes sérelmeit, hogy ne kelljen tovább veszkődnöm magával.

FÉRFI (bólint. Kis szünet.) Felesleges velem veszkődni, csak mondja, hogy menjek és én megyek.

NŐ És egy perccel később majd újból kopog.

FÉRFI Nem fogok újból kopogni.

NŐ Egyszer már megtette, épp az előbb.

FÉRFI Éppen ezért nem fogom megismételni. Ezt szabálysértésnek minősíthetnék. Háborgatásnak. Én nem engedhetek meg magamnak semmi szabálysértést. Magának nem kell tennie semmi mást, csak felhívni az őrszobát: Kérem engem itt egy színes ur molesztál, egy olyan, akinek nincs is lakása a házban, egyszerűen albérlő, ezek azonnal itt teremnének. Mindent elhívnének magának. Rajta, csak próbálja meg! Hívja fel őket és mondja, hogy egész este kopogtattam az ajtaján és nem akartam elmenni. Ha jobban tetszik, mondja, hogy erőszakot akartam elkövetni magán. Ha ezt mondja, tüstént iderohannak. Aztán felhívhatja a háziurat is. Azt az elbájoló fickót. Ismeri a számát? Mond-

(Férfi) ja csak neki, hogy itt lakom. Reggelre itt lesz. Hát, amint látja, nincs oka veszkódásra. Miattam.

NŐ Mit gondol tulajdonképpen, ki vagyok én?

FÉRFI Nézze; én nem ismerem magát, mi több, még a nevét se tudom. Honnan tudhatnám, hogy mi fajta? Én csak néhány ötletet adtam, hogy megnyugtassam.

(Kis szünet.)

NŐ Nagyon helyes. Fehér vagyok, de nincs kifogásom a négerek ellen. Tudom, hogy elég komiszul bánnak velük. De maga nem tetszik nekem és szeretnék egyedül maradni. Ennyi elég?

FÉRFI (száját rágja) Hmm. Persze. Azt hiszem, maga az a fajta, akit liberálisnak szoktak nevezni. Nem? Maga liberálisan gondolkodik... öregek... négerek... Izé, mondja csak, kik azok a négerek, akik ellen nincs kifogása? Talán ismerek közülük valakit? (Kis csend.) Ha azt akarja, hogy menjek, csak szóljon!

NŐ Aztán rögtön visszajön.

FÉRFI Mondja, hogy menjek és megyek, ma már nem jövök vissza.

NŐ Szóval reggelire várjam.

FÉRFI Ezt egyáltalán nem ígérhetem. Meglehetősen későn kelek. Hánykor szokott reggelizni? (Kis szünet.) Na, hát láthatja, nem akarok semmilyen ígéretet tenni. Egyszerűen arra gondoltam, ugyis szomszédok vagyunk. Vagy nem vagyunk? Akik egymás felett laknak nem azok, csak az oldalt lakók? Ha kapok magától valami tanácsot, tudja, hogy kérni akartam, azt elfogadom. Aztán később, valamelyik reggel, vagy este ismét megkocogtatom az ajtaját. Mint szomszédok...

NŐ Jobb lett volna mindjárt közölnöm, ha molesztálni fog, rögtön hívom a rendőrséget.

FÉRFI Persze, éppen ezt javasoltam.

(Kis szünet.)

NŐ Most pedig kérem, menjen.

FÉRFI Helyes. (Kis szünet.) Izé... Csak azt szeretném mondani, hogy talán jobb lett volna megvitatni. Azaz: nem vitathatnánk meg most?

NŐ Mit?

FÉRFI Hogy nekem mit szabad csinálni. Nagyon szeretnék óvatos lenni. Az én helyzetemben nagyon óvatosnak kell lenni és nem szabad túlmenni a határon. Csak az kéne, hogy megmondja, hol az a határ, amin túl nem szabad. Nem szeretnék azzal az érzéssel visszamenni a szobámba, hogy egy szép nap ott találok a rendőrséget. Vagy a háziurat, azt az elbájoló fickót. Tehát legyen olyan szives és közölje velem a játékszabályokat. Nem szabad például kopogni az ajtaján, ezt már tudom, nem fogok többé itt kopogni. Ez egyszer s mindenkorra szól, nem? Aztán arra gondolok például, milyen, hogy ha egy éjjel arra ébredek, ég a ház, és kopogok az ajtaján. Akkor is hívja majd a rendőrséget? Fedeznem kell magam, amint látja! Maga lesz az, akinek hisznek, de ha nagyon megerőltetem az agyam, talán meg tudom saccolni, hogy mire várhatok. Tudja, az a fajta, aki ellen maguknak, liberálisoknak nincs semmi kifogásuk, mind mániákusan szeret saccolni. Hogy mit lehet és mit nem. Tudom, hogy ez nagyon furcsa. Nem szeretjük, ha nagyon fenékbe rugnak, ez a mi kóros érzékenységünk, ezért hát kitalálunk ilyen saccolásokat. Persze, ugyis kirugnak, ez magától értetődő, de ilyen módon legalább magunkat hibáztathatjuk ahelyett, aki kirugott bennünket.

NŐ Nézze, maga nagyon jól tudja, hogy...

FÉRFI Nem tudom nagyon jól, éppen erről van szó. Kérem, az ilyesmit mi soha sem tudjuk pontosan. Például: elmenni egymás mellett, illetve maga mellett a lépcsőházban ez közeli, erősen közeli, mondta maga. Nos, nem tudom, hogyan tudnám elkerülni, hogy ne menjünk el egymás mellett a lépcsőn néhány nap. Ki kellene dolgoznunk valamiféle órarendet. Ki mikor lehet a lépcsőházban... Aztán majd azt fogja mondani, hogy korlátozni akartam szabad mozgásában. Végül is nem közlekedhetem az ablakon át, a negyedik emeletről. Így hát az ügy holtpontra jut, míg csak maga nem telefonál a háziurnak, annak az aranyos embernek és ezek után nem kell többet látnia a lépcsőn. Eltekintve ettől, biccentsek magának a lépcsőn, vagy nem? Nem szeretném túllépni a határt, de azt sem szeretném, ha szemtelennek találna és azt gondolná, hogy egyszerűen füttyülök magára. Látja már, hogy mire céloztam?

NŐ Menjen, kérem, menjen el!

FÉRFI Persze, persze, de épp ez az utolsó érv. A Scarlattim.

NŐ Mi baj van vele? Megkapta, nem?

FÉRFI Igen, de az a kérdés, hogy szabad-e nekem feltenni és lejátszani?

NŐ Tőlem annyit játszhatja, ahányszor csak akarja, ha engem különben békén hagy.

FÉRFI Hm. Csak hogy ez nem olyan egyszerű. Amint mondta, a Scarlatti zene nem marad benn a szobában, hanem lejön ide magához. Azt hiszem, olyan formán, amit maga magánlaksértésnek minősít. Nem tételezhetem fel, hogy magának tetszik, ha a Scarlatti csak úgy hivatlanul megjelenik magánál. Persze, a maga Brahmsa az más. Az rendben van. Hiszen én csak albérlő vagyok, sőt egyáltalán nem is létezem jog szerint ebben a házban.

NŐ Annyit játszhatja a lemezét, amennyit akarja, ez nem izgat engem.

FÉRFI Hmm.

NŐ Ha azt szeretné, hogy úgy kezeljék, mint egy gyereket, majd úgy kezelem.

FÉRFI Nagyon jó, csak kezeljen úgy. Ezt szeretném. Csak folytassa és tekintsen gyerekek: akkor úgy fogom érezni, hogy otthon vagyok. Mindannyian gyerekek vagyunk legbelül, az közismert.

NŐ Rendben van. Nos hát megy?

FÉRFI Ne kérdezzen, mondja meg! Egy gyereket megkérdez, ha azt akarja, hogy megtegyen valamit? Ha azt akarja, hogy valamit ne tegyen meg, azt meg kell neki mondani.

NŐ Hát menjen! Menjen. Világosan beszéltem.

FÉRFI (bólint) Ez az. Ezt értjük. A tekintély, az az, amittől helyrebillen a közérzetünk. (Kezét a kiltárcsra téve áll és töpreng egy kicsit.) Eh... Az az öreg hölgy, az öreg... Mrs. Watson... Ha véletlenül kerül valami öreg csont a konyhájára, le kellene vinnie neki. Néha. Megfőzné. Az öreg hölgy méltányolná ezt. Bizonyára hálás lenne, hálás... Nem kellene bemenni, csak a küszöbön hagyni a csontokat...

Kinyitja az ajtót, ránéz a nőre, hogy az csakugyan akarja-e a távozását. A nő magán kívül van dühében.

FÉRFI És izé, köszönet a segítségért. Majd megmondom a barátaimnak, hogy itt lehet... És abban az esetben, ha...

NŐ Várjon! Hogy merészel, hogy merészel ilyeneket mondani, hogy mer így beszélni velem?

FÉRFI (felvonja a vállát, még mindig az ajtóban áll. Kis szünet.) Akarja, hogy menjek, vagy sem?

NŐ Szeretném, ha előbb magyarázatot adna.

FÉRFI Hm. Csukott vagy nyitott ajtónál. Az öreg hölgy odalenn valószínűleg hallgatódzik a saját ajtajánál...

A nő feléje lép, indulatosan, mintha meg akarná ütni és bevágja az ajtót, jó erősen. Csend. Dűhtől fénylő szemekkel nézi a férfit, az szokásos kifejeztelen tekintetével mered vissza rá, de azért ebben benne van annak a tudata is, hogy valami sikerült neki, hiszen még mindig a szobában van. A nő is tisztában van azzal, hogy övé a fölény, a helyzetet, mint győztes éli át. Arra törekszik, hogy uralkodjon ezen a fölényes helyzeten és megőrizze, hogy mérlegelje a szavait. Hátat fordít a férfinak és előre megy, keresztben a szobán a székekhez és megáll egyik kezével a hintaszék támláját fogva. Arccal elfordulva áll. A férfi vár, a nő megfordul.

NŐ Hogy maga miféle bulikban érdekelt, az nem tartozik rám, arra fűtyülök. Csak azt akarom tisztázni, úgy bántam magával, ahogy bárkivel bánnék, aki idejönne nekem és... és olyan ajánlatot tette, mint maga. Azt hittem ugye, és ez a leggusztustalanabb, legmocskosabb az egészben, hogy mentségül szolgál az, ha a bőre színére utalgat, ha úgy tesz, mintha ezért nekem kellene szégyellenem magam. Nekem tökmindegy a maga színe. De annyit mondhatok: ha maga, mint fehér férfi jön ide és efféléket javasol, nem várok vele ennyi időt, hogy kidobjam. Ez az ügylet egy jó nagy pofonba került volna magának... És én... én még mindent megtettem, hogy barátságos legyek... mindent. (Ismét könnyek jönnek a szemébe, letörli a zsebkendőjével, a hangja megcsuklik.) Hagyjon, hagyjon magamra, menjen! Takarodjon a szemem elől. Maga undorító fráter!

Szünet. A férfi a lábai elé néz, a nő feje megrázkódik a sirástól.

FÉRFI Szóval maga úgy gondolja, hogy...

NŐ (keresztül néz rajta) Nem értem, hogy mit mond...

FÉRFI Azt gondolom, hogy, amint mondta, ha fehér vagyok, maga azonnal képen töröl és kirug, ez sokkal jobb lett volna. Sokkal.

NŐ Nincs kedvem tovább vitázni. Ami engem illet nekem ez undorító, mindenképpen.

FÉRFI De nem, értse meg! Ne haragudjon, én egyáltalán nem gondoltam arra, hogy én becsstelenséget követnék el... hogy ezzel... izé... a becsületét...

NŐ Hát akkor mire gondolt?

FÉRFI (nyugodtan, minden szemtelen árnyalat nélkül) Jó, hát úgy gondoltam, ha fehér lennék, mindez korántsem bántaná magát annyira. Mivel, hát a férfiak ilyenek, nem? A férfiak ilyen pocsékok. Maga már asszony, tudhatja. Noé, ha szinesről van szó, akkor izé, tőlük valami mást várnak.

NŐ Már mondtam, hogy ennek semmi köze sincs a bőr színéhez.

FÉRFI Ó, persze. Értem. Ugy viselkedtem, mint egy disznó, kár tagadni. Nézzük csak, mi történt. Vannak egyesek, mint maga, akik liberálisak. Haladó módon gondolkodnak, félbehagyják dolgaikat, hogy a mi fajtánkhoz kedvesek legyenek. Megpróbálnak megérteni bennünket, engedményeket tesznek és mi a vége? Ha valóban találkoznak azzal a bizonyos fajtával, ha szemtől szembe állnak vele, az történik, ami most történt. Nem hinném, hogy maga valaha is találkozott szinesekkel... Találkozott?

NŐ (hallgat).

FÉRFI Legalábbis az utóbbi időkben bajosan.

NŐ Mit akar ebből kihozni?

FÉRFI Nem azért, hogy mosakodjak, ne értsen félre. Nem akarom azt mondani, azért viselkedünk így, mert az a mód, ahogy bánnak velünk...

NŐ Azt hiszem, ennek az égvilágon semmi köze...

FÉRFI De igen is, van köze, az az igazság. Nincs mentség arra, hogy én idejöttem és aztán, hogy maga megpróbált nagyon kedves és megértő lenni, mivel én ugye színes vagyok, olyasmiket mondtam magának, amiket mondtam. (Szünet.)

NŐ Most magyarázkodni akar?

(Szünet. A férfi töpreng.)

FÉRFI Azt hiszem ez volt az oka annak, ahogy viselkedtem, valószínűleg ez... Mint mondtam, sajnálom. (Szünet.) Csak úgy odavetni magának, hogy feküdjön le velem... egy színessel...

NŐ Minek kezdi megint előlről? Már mondtam, hogy a szín nekem nem számít. (Szünet.) Dehát, amint látom, maga mentséget keres... és végül is elmondta a mentséget. Bár egyáltalán nem értem, hogy mire volt jó ez az egész, de a mentségeit elfogadom. Én is sajnálom. Sajnálom, hogy ilyesmi egyáltalán előfordulhat. Talán túl barátságos voltam. Vagy valami ilyen... De nem lenne jobb elfelejteni... és abba hagyni az egészet?

FÉRFI Hm. Jó. De azért volna izé, valami mondanivalóm, ha megengedi.

(Kis szünet.)

NŐ Nos?

FÉRFI Ohó, de elfelejtkeztem a maga ven... látogatójáról.

NŐ Hm?

FÉRFI Arról, akit ma estére vár. Nem szeretném, ha miattam nem tudna elkészülni. Biztosan el kell intéznie még valamit, és egyáltalán, valószínűleg nem akarja, hogy az illető engem itt találjon.

NŐ Miért, mi van abban?

FÉRFI (a vállát vonja) Ne értsen félre. Tudom, magának a szín nem számít, de hát vannak olyanok, akik erre háklisak...

NŐ Egy barátom az, aki jön.

(Kis szünet.)

FÉRFI Na ja, persze.

NŐ Mondja, nincs magának kisebbségi komplexusa?

FÉRFI De igen. (Kis szünet.) Azt hiszem, velem ez éppen olyan, mint abban a viccben, biztos ismeri. Amikor a pszichiáter azt mondja a betegének: "Végre rájöttem, mi az, ami nem stimmel magánál. Maga tényleg alacsonyabb rendű".

A férfi nevet. A nő rázza a fejét, félig tagadólag, félig zavarában.

FÉRFI Éppen ezt szerettem volna még mondani, mielőtt, izé, megyek. Nyugodtan készülhet a látogatóra. (Kis csend.) Éppen csak ezt akartam mondani.

Szünet. A férfi lassan keresgéli a szavakat.

FÉRFI Nézze, azért, mert Idejöttem és olyan furán viselkedtem, még nem szeretném, ha ez azt jelentené... hogy maga... általánosságban... másképp... hozzánk.

NŐ Viszonyulnék?

FÉRFI Hozzánk.

NŐ Mi az ördögért tenném?

FÉRFI És miért ne tenné? Azaz...

NŐ Én nem viszonyulok sehogy, azt hiszem ezt már tisztáztam.

FÉRFI Igen, ebben az esetben. Azért, mert nem láthatom, hogy viselkedne például a bátyámmal. A testvéreimmal, mondjuk így. Mivel maga nem viszonyul a színészekhez. A szín, az magának most nem probléma. De az az érzésem, hogy azelőtt igen is volt.

NŐ Ha azt hiszi, téved.

FÉRFI Biztos, ez csak az én alsóbbrendűségi komplexusom. Csak mintha az előbb azt mondta volna, maga a színészekkel másképp bánik, mint a fehérekkel...

NŐ Nem mondtam ilyesmit.

FÉRFI Ilyesmire gondolok - az arcomba vágott volna ököllel, ha fehér lettem volna.

(Kis szünet.)

NŐ Természetesen, ha arról van szó...

FÉRFI Na látja, maga bizonyos engedményekkel próbál kezelni engem.

NŐ Valószínűleg az arcába vágtam volna, úgy látom éppen ezt szerette volna. Most úgy gondolja, magyarázkodnom kell, amiért nem pofoztam fel magát?

FÉRFI Nem, nem, úgy látom félreért. Jóságos ég, ki vagyok én, hogy viselkedni tanítsam magát?

NŐ De az isten szerelmére, végül is mi baja van? Én megpróbálok rendes lenni az emberekhez, kedvesen bánni velük, és erre idejön maga, aki nyilvánvalóan egyedül van, és én... én megkísérlem, hogy valahogy helyrebillentsem a maga szomorú mérlegét. Ez minden. Mit képzelsz? Arra várok, hogy maga világosítson fel, a világ úgy ahogy van, nincs rendben. Hogy a színészek... a színészekkel nem bánnak tisztességesen. Nagyon jól tudja, ez nem az én bűnöm. Ez ellen semmit sem tehetek. Az egyetlen az, hogy megpróbálok valamit lendíteni a mérlegen, ahogy mondtam. Egy kicsit másik irányba lökni. A magam módján megpróbálok kicsit kedvesebb lenni és megértőbb, mint amilyen a világ általában. (Kis szünet.) Rendben van. A jövőben mindenkivel egyformán fogok bánni. Úgy látszik maga ezt szeretné. A maguk arcába is belevágok ahányszor csak azt látom, hogy olyat tesznek, ami nekem nem tetszik.

(Szünet.)

FÉRFI De maga nem viszonyul a színészekhez...

NŐ Ha maga ezt érti a viszonyuláson...

FÉRFI Maga elmondott mindent, ezt értem alatta.

(Kis szünet.)

NŐ Nahát, akkor mondjuk ki szépen: másképp viszonyulok a színészekhez, mint a fehérekhez. Nagyon sajnálom.

FÉRFI Ezen nem kell sajnálkoznia.

NŐ Minek tesz alattomos megjegyzéseket?

FÉRFI Semmiféle alattomos megjegyzést nem tettem. Csupán annyit mondtam, maga másképp viszonyul a feketékhez, amit maga viszont tagadott, ez minden. Nem kértem arra, hogy változtasson ezen, ugyebár? Ellenkezőleg, azt mondtam, remélem, hogy annak ellenére, ahogy viselkedtem, nem akar majd rajta változtatni.

A nő sóhajt, kezével eltakarja a szemét, elfordul a férfitől és az asztalhoz lép; felveszi a cigarettákat, de egyelőre csak játszik a csomaggal.
Hosszu szünet.

NŐ Mit akar? (Szünet.) Mondja, mit akar? Mit akar mondani? És tőlem mit akar, mit csináljak?
(Kis csend.)

FÉRFI Erről az egy dologról szerettem volna még... Hogy megbizonyosodjak, maga nem fog másként gondolkodni. Az én viselkedésem miatt.

NŐ Maga aztán szép véleményvel van az én mentalitásomról. Ha azt képzelem, hogy ettől félni kell.

FÉRFI Nem, egyáltalán nem. Azt hiszem, maga nagyon intelligens. Ha szabad így mondanom.

NŐ (félíg mosolyog).
(Kis szünet.)

NŐ Kér egy cigarettát?

FÉRFI Nem, köszönöm.

Nő vesz egyet, a férfi az asztalon megkeresi a gyufát és tüzet ad.

NŐ Köszönöm. (Kis szünet.) Ahogy én látom, az embereket individuálisan kell kezelni. Nem állítottam fel magamnak semmiféle általános szabályt, azt hiszem, ezt már megmagyaráztam.

FÉRFI Igen. Csakhogy abból, hogy maga az én fajtámmal elnézőbb, mint a fehérekkel, arra következtetek, úgy gondolja, mi rászolgáltunk erre. Vagy hogy igényeljük ezt. Gyűlöletes volt a számomra a gondolat, hogy majd ezért megváltozik és elhatározza, ezentul rosszabb lesz hozzánk, mint a fehérekhez. Aztán meg, mi értelme volna, hogy megmátsa a felállított elvet az első alkalommal, amikor majd négerekkel találkozik. Ha egyszer nem változtatott rajtuk most, amikor tényleg összesodorta a sors egygel.

NŐ Azt hiszi, sohasem találkoztam maga előtt négerrel?

FÉRFI Igaz, nem tudom. De erős a gyanum, én vagyok például az első, aki betette a lábát a maga szobájába. Nem tudom elképzelni, hogy maga valaha is meghívott volna egy négert ebédre, vagy...

NŐ Bár amennyi négert ismertem volna, ha...

FÉRFI Ez az, éppen erről van szó. Ez a látogató például néger?

NŐ Nézze, én ebbe egy kissé belefáradtam... Ha jól emlékszem, nem mutattam semmiféle haragot, azért ami történt. Kész vagyok örökre elfelejteni az egészet. És természetesen ha valamelyik este kedve van betoppanni hozzám, egy pár percre, szívesen fogom látni. De most tényleg dolgom van és amint mondtam várok is valakit...

FÉRFI A látogatót.

NŐ Igen, őt.

FÉRFI Hm. (Biccent.)
(Kis csend.)

FÉRFI Nem vár maga semmiféle látogatót.

NŐ Hm.

FÉRFI Szó sincs semmiféle látogatóról. Vagy van? Hol van az a dög látogató?

NŐ Te jóisten...

FÉRFI Van vagy nincs?

NŐ Nincs!!!!

FÉRFI Akkor mi a fenének hazudott? Nem volt elég nagy fölényben ahhoz, hogy bevallja: nézze elegendő volt magából! Szeretném, ha elmenne! - Minek kellett magának hazudni?

NŐ (félbeszakítva) Nem vagyok köteles beszámolni magának, mit miért teszek.

FÉRFI Persze, hogy nem. Maga a felsőbbrendű lény, éppen ezért ugyanis kell tennie, mint aki az.

NŐ Rendben van, hazudtam. Semmiféle látogató nem jön. És mivel elegendő van magából, menjen innen. Menjen, mielőtt rendőrt hívok!

FÉRFI Hivja csak, hívja őket. Hívja azt a rohadt rendőrséget!

Felveszi a telefont, háromszor kilencet tárcsáz, a készüléket a nő egyik kezébe nyomja, a kagylót a másikba.

FÉRFI Na, rajta csak, rajta!

A nő teljesen megzavarodva bámul a telefonra.

FÉRFI Mi a panasz, kérem? Ki tud eszelni valami sérelmet? Valami bejelenteni valót? Vagy már nem képes több hazugságra? Nézze, majd segíték magának!

Odamegy a lemezjátszóhoz, rátesz egy lemezt és leolvassa a címét. J.S. Bach. Elővesz egy rugós zsebkést és vadul kilyukasztja a lemezt. A nő kifejezéstelen arccal bámul.

FÉRFI (most kivételesen az ő arca az, amelyik erősbödő indulatra vall) Na itt egy másik. Mozart. (Azt is keresztül szurja.) Csak hívjon rendőrt. Rendőrt! Hány lemeznek menjek még neki?

NŐ Kérem... ne... kére... ne...

A férfi a lemezeknél áll és a nőre bámul. A nő leteszi a készüléket a kagylóval és leül, nyugalmat erőltetve magára, nagyon feszes, feszült tartásban. A férfi fujtatva lélegzik, talán, hogy indulatait éreztesse, vagy hogy lassan megnyugodjék.

Hosszabb szünet, mialatt mindketten mozdulatlanok. Majd a férfi a cigarettás csomaghoz lép, vesz egyet. Nincs ebben semmi kihívás, automatikusan teszi. Rágyujt. Nem néznek egymásra.

NŐ Még a nevét sem tudom, a nevét se... (Dühödten maga elé, de nem néz a férfira.) Nem tudom a nevét. (Elfojtott, de kitörő sirással, ami zokogásba megy át. Szünet.)

NŐ Mit akar, mit akar tőlem?

FÉRFI (hallgat, a kezét bámulja).

NŐ Engem akar vádolni valamiért? Hát vádoljon! Mondja ki nyíltan, mondja a szemembe! Mit tettem én? Egyáltalán tettem én bármit is maga ellen?

FÉRFI Azt hiszi, ha a nevemet tudná, azzal minden rendbe jönne?

NŐ Talán az a baja, hogy én nem úgy bölintottam a lépcsőn, ahogy szerette volna? Nem elég határozottan intettem a fejemmel? Vagy jobb lett volna, ha egyáltalán észre sem veszem? Végül is maga szerint mit kellene csinálnom?

FÉRFI A nevem Rastus. Valóban nem vagyok egészen angol, ezt maga jól sejtette. A Mississipi egyik gátján születtem egy kalyibában. "Je, je, je." Még jól emlékszem drága öreg mamámra, amint azt mondja nekem: Rastus, soha se felejtse el, hogy jó kis rajkónak kell lenni és mindig azt kell tenni, amit az anyus mond.

NŐ (közbe vág) Az isten szerelmére, én tehetek arról, hogy maga színes?

(Kis csend.)

FÉRFI Nem madam. (Kis szünet.) Tudja, mit csináltam egyszer kis srác koromban? Egyedül voltam otthon, mindenki elment. Vettem azt a vacakot, amit biztos maga is használ, a kád surolásához, nem azért mintha nekünk kádunk lett volna, az embernek elvégre nem lehet mindene... Azt mondtam magamnak, ha ez az izé valóban olyan jól leold minden szennyet a kádról meg a mosogatóról, ahogy a címkén áll, valószínűleg elég erős lesz a kezemnek is. Működni kezdtem a kezemen evvel a vacakkal, meg meleg vízzel és surolókefével. Je, je, je... Magának persze igaza van. Maga nem változtathat azon, hogy színes vagyok. Maga liberális, tudom. Ha fehérre tehetne engem, megtenné. Persze...

NŐ Végül is mit akar tőlem, mit csináljak? (Szünet.) Feküdjek le magával, mert néger?

(Szünet..)

FÉRFI Hát az állati fura lenne, nem? Nem nézek ki magából ilyesmit. Másrészt viszont, mivel az ANNAK ELLENÉRE történne, hogy néger vagyok, ugyis tekinthető, mint keresztényi cselekedet. Nincs igazam? Mintha a leprásnak csókot adunk.

(Szünet.)

NŐ Maga ilyen módon vélekedik saját magáról?

FÉRFI Lehet másképp is?

NŐ Miért nem megy egy pszichiáterhez?

FÉRFI Persze, el kéne menni. Ismer egy jó néger pszichiátert? (Kis szünet.)
Nem. Nem ez az, ami a maga esetében számít.

NŐ Mire gondol?

FÉRFI Arra gondolok, hogy maga a liberálisok közül való. Vagy nem? Ha valaki közülünk valami zűrt csinál, maga nem itéli el, éppen ezért. Bárki más elítélheti a színeseket, de maga? Elítéli őket azért, amiről nem tehetnek? Jó-ságos ég, maguk liberálisok tényleg ilyenek. Engedményeket tesznek, megpróbálnak kivételesen kedvesek lenni, mert ugye szegények, ez nem az ő hibájuk, ugy értem, ebből áll a maguk progresszivitása. Megpróbálnak különösen jók és megértők lenni és ezalatt azt kell érteni, hogy a színesekkel úgy bánnak, ahogy mindenki mással bánniuk kellene.

NŐ (hallgat).

FÉRFI Talán nem így van?

NŐ Atyaisten! Maga most azt hiszi, próbára teszi a kivételes jóakaratomat.

FÉRFI Ez az. Ez a legfurcsább, a jóakarata. Tudja mit, ha egyszer is akadt volna egy nőm egyetlen éjszakára... ebben a lakásban, úgy éreztem volna, hogy én vagyok a császár. Hogy most nyerőszámom lesz. Maguk, liberálisok, mindig megtalálják a szarva közt a tőgyit. (Kis szünet.) Talán meg akar szégyeníteni? Rám akarja olvasni, hogy neurotikus vagyok? (Kis szünet.) Csak tegye! Amint látja, hölgyem, most egy valós esettel találkozott. És maga, mint liberális gondolkodású nő, tud változtatni ezen. Magát semmi sem gátolja, hogy lefeküdjön vele. Vagy mégis? Netán a liberalizmusa nem terjed ki erre is?

NŐ Kérem, ne próbáljon előnyt kicsikarni abból, hogy...

FÉRFI Persze, megértem. Nem akarja, hogy előnyt csikarjak ki. Ez épp olyan, mint hogy maga liberális marad, illetve progresszív egészen addig, míg ezért agyon nem ütik. Azt sem szereti ugye, ha valaki jön és izé... előnyt akar kicsikarni. Így van! Mikor az utcán egy vak mellett megy el, akinek fehér

(Férfi) bot van a kezében, mit csinál? Elkéri ugyebár az orvosi igazolását! Esetleg meggyőződik róla, van-e bankszámlája.

NŐ Maga mindent kicsavar, maga mindent elferdít...

FÉRFI Bizony, ez már így van, igaz. Én eszerint élek. Én mindent kicsavarok, meg magam is csavarodott vagyok. Ahogy mondtam, egy egészen valós esettel van szerencséje szembe nézni. Nos hát, maga az egészséges, maga a kiegyensúlyozott, maga a fehér, maga a liberális - viselje el a szeszélyeimet és derítsen fel engem! Legyen jó hozzám! Értsen meg!

A férfi hangja itt elcsuklik, kezével eltakarja arcát és sirva fakad, de csak néhány lélegzet erejéig. Utána elhallgat, de a kezét még az arcán tartja. A nő hirtelen rákiabál.

NŐ Miért nem megy el az életemből?

Kis szünet. A férfi, mint az előzőekben is hangosan liheg, kezét leereszti, egymásra néznek. A férfi leül. Csend.

NŐ Mit csináljak, mondja!

(Csend.)

FÉRFI Nos hát, fogadni mernék, hogy mindketten azonos csónakban evezünk, ugyanaz történt velünk.

A nő várakozásteljesen nézi, magyarázatot szeretne.

FÉRFI Maga kifogyott a liberalizmusából, én meg az impulzusaimból, amik mozgatnak.

NŐ Kifogyott? Talán már nincs is rájuk szüksége? Persze, az az a helyzet, ahová el akart jutni. Ha nem csalódom.

FÉRFI (hallgat).

NŐ "Gyerünk babám a táncba, ha oda nem, az ágyba" - vagy nem. De nekem tilos kimondani, hogy maga próbálta idejuttatni a dolgot. Maga nem tudatosan tette, csak impulzusra. (Kis szünet.) Van egyáltalán olyan pont magánál, ahol a saját tetteit vállalja. Ahonnét a maga felelőssége kezdődik.

FÉRFI Maga... maga... mondta...

NŐ Magát aztán eléggé elkapta a gépszij...

FÉRFI Ezt csak a modorom, a modorom teszi...

NŐ Nem a modora: maga. És még képes folytatni is. De, amint mondta, kifogytam a liberalizmusomból. Ezentul nem általánosítok... most aztán tényleg egálban vagyunk. Vagy talán maga győzött?

Kis szünet, egymásra bámulnak.

FÉRFI Abban holtbiztos vagyok, hogy ez az egál nekem annyi, mint a győzelem. (Kis szünet.)

NŐ Nos, akkor mi legyen? Felmutatjuk a trófeánkat? (Csend.) Adjon egy cigarettát, legyen szives.

FÉRFI Tul sokat dohányzik.

NŐ Kérem, adjon egy cigarettát.

A férfi kivesz egyet a csomagból és odanyújtja. A nő egy pillanatig habozik, aztán elveszi. Az arckifejezése elszánt. Egy percig egymást vizsgálják tekintetükkel. A nő visszaadja a cigarettát és kurtán így szól:

NŐ Gyujtsa meg nekem!

A férfi szájába veszi a cigarettát, rágyújt és átnyújtja. Figyeli, amint a nő nagyot szív belőle.

NŐ Hogy magának milyen igaza van! Nekem aztán nincs miért sírnom. Maga nem bántott engem. Maga nem is bánthat.

A férfi zavarodottan bámul. A nő felkel, lenéz rá, amint ül, aztán a lemezjátszóhoz lép.

NŐ Jó lenne egy kis zene, nem?

Válogat a lemezek közt, egyet kivész, felteszi, halkra állítva. Brahms. Visszamegy a székhez, cigarettája hamuját gondosan a tálhoz veri, nézi a férfit. Vár egy kicsit, majd leoltja az asztali lámpát. Valami halvány fény azért marad a szobában. A diványhoz lép, leül. Lehuzza a cipőjét, egymás mellé dobja a kis szőnyegre. A cipők koppanása jól kivehető zene közben is. Lábaik maga alá húzva ül a diványon. Csend.

NŐ Így jó? Vagy jobb szereti világosban?

Rövid szünet. A férfi feláll, a diványhoz lép, átöleli, a nő hátranyul és elhajlik fektében, majd hosszú-hosszu csend következik. A zenén kívül egyebet nem hallani. A fekvő alakok csaknem mozdulatlanok. A férfi hirtelen felordít, mintha fizikai bántalom érte volna.

FÉRFI Az istenit!

Térdre hullik az ágy mellett, fejét belefurja a takaróba. A nő felkel.

NŐ Mi baja?

Elindul az asztal felé, a férfi nem válaszol.

FÉRFI Ne gyujtsa meg a villanyt!

A nő megáll, visszanéz rá, a férfi felemelkedik, felkel és a nőnek háttal áll. A nő vár egy kicsit, majd odamegy a lemezjátszóhoz és kikapcsolja. Ott áll továbbra is. A férfi megfordul, de arccal nem a nő felé, úgy, hogy a fény ráesik. Felnéz, majd nevetésben tör ki. Első pillanatban, mintna győzelmi hahota lenne, de csakhamar valami hisztériás észlehető benne.

FÉRFI Nagyszerű, nem... óriási! Mikor nagykeservesen eljutunk idáig, csődöt mondok.

NŐ (egyfolytában őt figyeli) Talán majd ezért is engem okol?
(Szünet.)

FÉRFI És éppen ez az aminek a nimbuszunkat köszönhetjük. Tudja ez a mitosz... Ez az egyetlen, amit engedélyeznek, hogy ebben kiváljunk! Minden, amit itt elérhetünk ez a nagyszerű mitosz, és itt van... Mitosz!

NŐ Nem akarja mégegyszer megpróbálni? (Hosszu szünet.) Nem?

(Szünet.) Ez semmi, higgye el, megesik bárkivel... Az isten szerelmére, tudja maga ezt? (Szünet.) Na, nyögjön már ki valamit!

FÉRFI Mit akar, mit mondjak? Köszönjem meg?

NŐ Mondjon amit akar, maga nyavalyás, csak ne üljön itt így, mintha engem vádolna.

FÉRFI Nem vádolólok...

NŐ Nem? Hát akkor ez mi? Minek ül itt még? Mire számít még, mit vár még tőlem? (Szünet.) Mit kellene csinálnom maga szerint?

FÉRFI (lassan megrázza a fejét).
(Szünet.)

NŐ Akkor miért nem megy el?

FÉRFI (felkel, csend).

NŐ Az istenit, menjen már, hagyjon magamra!

FÉRFI (az ajtóhoz megy, ott időzik csendesen, majd) Ha a szobámba mentünk volna, nem lett volna semmi baj... Ha feljött volna... minden rendben ment volna.

NŐ Kérem, menjen!

FÉRFI (nem mozdul).

NŐ Legyen szives menjen! Legyen szives menjen! Legyen szives menjen!

A férfi távozik, az ajtót halkán becsukja maga után. Mikor már kinn van, a nő hirtelen kiabálva sirni kezd, határozatlanul álldogál, háttal a közönségnek. Egy kis idő múlva az asztalhoz lép, cigarettára gyújt, mozdulatai öntudatlanok. Fentről zene hallatszik, a Scarlatti. Erre a nő megint hangos sirásba kezd. Odamegy a lemezjátszóhoz, felteszi a Brahmsot. A Scarlatti még mindig hallatszik fentről. Nagy hangerőre állítja a lemezt, hogy elnyomja a fenti zenét. Egy ideig így álldogál, hangosan sir, majd kikapcsolja a lemezjátszót. A Scarlatti még mindig hallatszik. Csendben az ajtóhoz megy, még egyre sir, kinyitja és távozik.